

**Nærøyfjorden
verneområdestyre**

Postadresse
Nærøyfjorden verneområdestyre
Njøsavegen 2
6863 Leikanger

Besøksadresse
Fjordsenteret
5745 Aurland

Kontakt
Sentralbord: +47 57 64 30 00
Direkte: +47 5764 3134

fmv/post@fylkesmannen.no
www.nasjonalparkstyre.no/naroyfjorden

UNDREDAL GRENDALAG

5746 UNDREDAL

Sakshandsamar Jorunn Vallestad

Vår ref. 2021/13193-0 432.2

Dykkar ref.

Dato 01.10.2021

Dispensasjon - Nærøyfjorden landskapsvernområde - opprusting av sti Undredal - Stokko - Undredal grendelag

Sender vedlagt saksprotokoll med saksframlegg frå Nærøyfjorden verneområdestyre.

Informasjon om klagerett

Vedtaket kan klagast inn for Miljødirektoratet av partar i saka eller andre som har rettsleg klageinteresse med ein frist på 3 veker jf. forvaltningslova §§ 28 - 29. Klagen skal rettast til Miljødirektoratet, men sendast via verneområdestyret v/sekretariatet, som kan gje nærare opplysningar om klagerett og rett til å sjå saksdokument.

Med helsing

Trygve Skjerdal
Nærøyfjorden verneområdestyre

Jorunn Ospedal Vallestad
verneområdeforvaltar

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Aurland kommune
Statsforvaltaren i Vestland
SNO Aurland

Arkivsaksnr: 2021/13193-0

Sakshandsamar: Jorunn Vallestad

Dato: 17.09.2021

Utval	Utvalssak	Møtedato
Nærøyfjorden verneområdestyre	63/21	27.09.2021

Saksframlegg - Nærøyfjorden landskapsvernområde - opprusting av sti Undredal - Stokko - Undredal grendelag

Innstilling frå forvaltar

Nærøyfjorden verneområdestyre gir Undredal grendelag løyve til å ruste opp stien mellom Undredal og Stokko. Løyve er gjeve med heimel i verneforskrifta for Nærøyfjorden landskapsvernområde § 1.3, f) og naturmangfaldlova § 48.

Løyve er gjeve med fylgjande vilkår:

- Tiltaka skal avgrensast til det som er lista opp i tabell 1 i denne saka.
- Det skal gjennomførast midtvegssynfaring der det er naudsynt for å bli einige om omfang og plassering av enkelttiltak, som kommentert i tabell 1.
- Benken ved Dorganes skal vere ein enkel trebenk som er lite dominerande i landskapet.
- Undredal grendelag har ansvar for vedlikehald av sti og rasteplass.
- Det skal sendast rapport etter fullført tilrettelegging.

Tiltakshavar har plikt til å vise varsemd og til å straks melde frå til Vestland fylkeskommune ved avdeling for Kultur, idrett og inkludering, seksjon for kulturarv, dersom ein under arbeidet skulle støyte på automatisk freda kulturminne, jfr § 8, 2. ledd i Lov om kulturminne.

Saksprotokoll i Nærøyfjorden verneområdestyre - 27.09.2021

Handsaming i møte

Vedtak i samsvar med innstilling frå forvaltar.

Vedtak

Nærøyfjorden verneområdestyre gir Undredal grendelag løyve til å ruste opp stien mellom Undredal og Stokko. Løyve er gjeve med heimel i verneforskrifta for Nærøyfjorden landskapsvernområde § 1.3, f) og naturmangfaldlova § 48.

Løyve er gjeve med fylgjande vilkår:

- Tiltaka skal avgrensast til det som er lista opp i tabell 1 i denne saka.
- Det skal gjennomførast midtvegssynfaring der det er naudsynt for å bli einige om omfang og plassering av enkelttiltak, som kommentert i tabell 1.
- Benken ved Dorganes skal vere ein enkel trebenk som er lite dominerande i landskapet.
- Undredal grendelag har ansvar for vedlikehald av sti og rasteplass.
- Det skal sendast rapport etter fullført tilrettelegging.

Tiltakshavar har plikt til å vise varsemd og til å straks melde frå til Vestland fylkeskommune ved avdeling for Kultur, idrett og inkludering, seksjon for kulturarv, dersom ein under arbeidet skulle støyte på automatisk freda kulturminne, jfr § 8, 2. ledd i Lov om kulturminne.

Saksopplysningar

Stien mellom Undredal og Stokko er ein relativt flat og lettgått sti langs fjorden. Dette gjer den godt eigna som eit lettare alternativ til mange av dei bratte turstiane i området. Samtidig er det nokon parti langs stien som kan vere litt krevjande å passere. Med litt enkel tilrettelegging vil stien kunne bli gjort tilgjengeleg for endå fleire enn i dag. Stien er i besøksstrategien valt ut som ein av dei som skal vere tilrettelagt for enkelt friluftsliv. Største delen av stien ligg inne i Nærøyfjorden landskapsvernområde.

Aurland Naturverkstad laga i 2006 ein rapport (Slåttelandskapet Stokko - Plan for kulturlandskapsskjøtsel og tilrettelegging for friluftsliv) som mellom anna peikar på enkle tilretteleggingstiltak på stien. I fleire omgangar siste åra har det kome ynskje om å forbedre nokre parti på stien for å gjere den endå meir farbar. Det har frå ulike hald blitt arrangert møte og synfaringar der ein har drøfta og sett på ulike utbetringstiltak langs løypa. Det er utført små, naudsynte utbetringar siste åra.

6. mars 2020 vart det gjennomført synfaring på stien, og Nærøyfjorden verdsarvpark har i ettertid utarbeida eit prosjektdokument som skildrar ønska tiltak langs fjorden, og bistått Undredal grendelag med å søke om midlar til prosjektet. No er midlane på plass og Undredal grendelag søker verneområdestyret om løyve til å gjennomføre dei planlagde tiltaka langs stien. I søknaden er tiltaka i tabellen under lista opp. Sjå vedlegg for nærare skildring av prosjektet og tiltaka.

Tabell 1. Oversikt over tiltaka.

Skilting og framføring i bygda	Skilting og framføring i bygda og til Krossen.
--------------------------------	--

	Kommentar: Skilting utanom verneområdet.
Tjørøbben	Legge stien nedom innmarka. Kommentar: Vi ynskjer rettleiing om stien skal ligge nedst på innmarka eller om ein kan påføre grus på urda nedanfor graskanten. Tiltaket kan vente til sommaren for avklaring. Tema på halvvegs synfaring.
Toskillingshola - Svaberg	Leie vatnet i enkle stikkveiter for å få vatnet vekk frå stien. Legge steinar på våte parti. Kommentar: Vurdert som kurant.
Over svaberget til Glitastein	Stien over svaberg sikrast ved å legge 10 meter stokk langs svaberget. Fylling av grus langs stokkane. Oppsetting av kjetting til å halde seg i. Fem stolpar til å henge eit 10 meters kjetting. Kommentar: Tiltaket er i tråd med konklusjonen på synfaringa. Kurant.
Glitasteinsurdi - Dorganes	I urda nær Dorganes vert det sett opp vardar for å markere stien. Kommentar: Kurant
Rasteplass ilandstigning Dorganes.	Enkel tilrettelegging med benk. Info om å ta med seg avfall. Enkel forbetring av ilandstigning frå båt. Kommentar: Tema på halvvegs synfaring.
Forbi Stavahalsen.	Laga steintrinn og oppsetjing av kjetting. Kommentar: Kurant
Før Beinsnes	Laga enkle stikkveiter på våte parti. Tilpassast slåttemarka. Kommentar: Kurant
Beinsnesgrovi.	Rydding av ras. Bru/klopp over grovi. Kommentar: Tema på halvvegs synfaring
Beinsnes – Stokko	Rydde og markere ein meir definert trace. Kommentar: Kurant.

Lovgrunnlaget

Formålet i Nærøyfjorden landskapsvernområde er definert i verneforskrifta § 2: «*Føremålet med Nærøyfjorden landskapsvernområde er å ta vare på eit vakkert og eigenarta natur- og kulturlandskap frå fjord til fjell i eit storfelt isbreutforma landskap med eit mangfald av plante- og dyreliv og der eit kulturlandskap med slåtteteigar, beitelandskap, stølsområde, gardsbruk og kulturminne, skapt gjennom aktiv landbruks-drift, utgjer ein vesentleg del av landskapets karakter*».

Området er verna mot alle inngrep eller tiltak som kan endre eller verke inn på landskapets art eller karakter. Reglane er likevel ikkje til hinder for vedlikehald av bruer, klopper, vegar og stiar. Dette tiltaket blir vurdert til å vere meir enn vanleg vedlikehald.

Forvaltningsstyresmakta kan etter § 3, punkt 1.3 f) gi løyve til oppmerking og varding av nye fotturruter og nybygging av bruer og klopper. Dei fleste tiltaka fell inn under dette punktet, men oppføring av benk er ikkje omtalt i dispensasjonsreglane i verneforskrifta, og må derfor vurderast etter naturmangfaldlova § 48, fyrste ledd, fyrste alternativ;

«Forvaltingsmyndigheten kan gjøre inntak frå et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig».

Etter naturmangfaldlova (nml.) § 7 skal prinsippa i §§ 8 – 12 leggjast til grunn ved utøving av offentlig mynde, og det skal koma fram av vedtaket korleis prinsippa er vurdert og vektlagt i saka.

Vurdering

Det er positivt for besøkande at stien til Stokko blir betre tilrettelagt. Betre tilrettelegging vil gjere til at fleire får oppleve eit viktig kulturlandskap med fleire flotte kulturminne.

Kunnskapen om området er god, då det har vore mange synfaringar i området knytt til både stien og skjøtsel av kulturlandskapet. Det er også utarbeida skjøtselsplan og rapportar om slåttemarkene og om bloddråpesvermarane som lever her. Stien går gjennom fleire viktige slåttemarkar og ei lauveng. Fleire av desse er regionalt og nasjonalt viktige, spesielt fordi dei er habitat til den trua sommarfuglen stor bloddråpesvermer, som berre finnes eit fåtal plassar i landet. Tiltaka som blir søkt om på stien er ikkje veldig store. Fleire går på sikring over svaberg, rydding av betre sti gjennom ur, enkle steintrinn og stikkveiter for å leie vatn vekk frå stien. Dette vil ikkje påvirke slåttemarkene eller sommarfuglane som lever der. Ved Tjorobben skal stien flyttast nedom innmarka, noko som sannsynlegvis vil vere positivt for habitatet til bloddråpesvermarane. Ein kan tenke seg at auka ferdsel vil kunne forstyrre sommarfuglane, men samtidig er det positivt med ein meir markert og tydeleg sti som er lett å gå, sidan det då er større sjanse for at folk held seg på stien. Forvaltar har heller ikkje inntrykk av at sommarfuglen er spesielt sky, og auka ferdsel i den storleiken det er tale om her er ikkje forventa å skremme den vekk frå leveområdet. Kunnskapsgrunnlaget jf. nml. § 8 er vurdert som godt i denne saka, og føre-var-prinsippet jf. nml. § 9 er difor ikkje tillagt vekt i saka.

Det er allereie mange som brukar stien mellom Undredal og Stokko. Meir bruk er ikkje venta å auke belastninga på området vesentleg (jf. nml. § 10), då det samtidig blir lagt betre til rette med meir markert sti, informasjon og rasteplass. Styring av ferdselen på stien vil vere positivt ved at det kan bli mindre trakk og nye stiar gjennom kulturlandskapet med urterike slåtteenger. Det er allereie utedo og tilrettelagt teltplass på Stokko. Området er valt ut som eit område som kan tilretteleggast for enkelt friluftsliv, og det at ein gjev løyve til utbetring av stien her treng ikkje å bety at ein må gje løyve til tilsvarande tiltak i meir sårbare område av landskapsvernområdet. Tiltaka og arbeidsmetodane som er valt er vurdert å vere miljøforvarlege jf. nml. § 12. Tiltaket vil lite truleg føre til miljøforringing og nml. § 11 er difor ikkje vurdert i denne saka.

Tilrettelegging av ein enkel rasteplass med benk ved Dorganes må vurderast etter nml. § 48, då oppsetting av benkar ikkje er nemnt i verneforskrifta. Benken er eit tiltak som vil komme allmenta til gode, og som er plassert langs ein sti som skal vere tilrettelagt for enkelt friluftsliv. Den vil gjere det meir attraktivt å bruke stien, spesielt for barnefamiliar og folk som er dårleg til beins eller i dårleg form, og som anten treng ein pause undervegs eller synes det er for langt å gå heilt til Stokko. Benken vil kunne vere med å redusere belastninga på naturen langs resten av stien, ved at rasting blir konsentrert her. Det er viktig at det blir valt ein enkel utforming av benken, som er lite dominerande. Tiltaket er vurdert til ikkje å vera i

strid med verneføremålet, og ikkje føre til skade på verneverdiane, og det kan dermed gjevast løyve til tiltaket etter naturmangfaldlova § 48.

Konklusjon

Med dei vurderingane som er lagt til grunn i denne saka, meiner forvaltar at betre tilrettelegging av stien til Stokko, men dei tiltaka som er lista opp i tabell 1 og nærare omtalt i vedlegget til saka, vil vere positivt for opplevinga av verneområdet, utan å påføre nemneverdig skade på natur eller landskap.